

Kriminaalmenetluse lõpetamise määrus

Koostamise kuupäev ja koht: 30.01.2025, Tallinn
Koostaja ametinimetus ja nimi: abiprokurör Annika Vanatoa
Ametiasutuse nimi: Põhja Ringkonnaprokuratuur
Kriminaalasja number: 24231753473
Kuriteo kvalifikatsioon: KarS § 121 lg 2 p 2, 3
Kahtlustatava nimi (isikukood): **XXXX XXXXX**, [XXXXXXXXXXXXXXXXXX](#)

27.09.2024 alustati kriminaalmenetlus KarS § 121 lg 2 p 2, 3 tunnustel selles, et xxxx xxxxx ajavahemikul 01.09.2022. kuni 27.09.2024. oma elukohas, xxxxx, xxxxx, xxxxx eramajas olmetülide käigus kasutas füüsilist vägivalda oma elukaaslase xxxxxx xxxxxxxx alaealiste laste xxxxx xxxxxxxx (sünd 21.04.2020) ja xxxxxx xxxxx (sünd 10.09.2018) suhtes. Nimelt lõi xxxx xxxxx xxxxx xxxxxxxx korduvalt vastu käsi ja näppe, mistõttu kannatanu tundis füüsilist valu, samuti viskas xxxxx xxxxxxxx jõuliselt voodisse, põhjustades seeläbi kannatanule füüsilist valu. Lisaks, märgitud ajavahemikul pani xxxx xxxxx koos xxxxx xxxxxxxx oma elukohas xxxxxxxxxx eramajas kasvatuslikel eesmärkidel pani korduvalt alaealistele kannatanutele xxxxx xxxxxxxx ja xxxxx xxxxx sinepit keele peale, mistõttu tundsid kannatanud füüsilist valu- keelel kipitustunnet. Veelgi enam, märgitud ajavahemikul pani xxxx xxxxx koos xxxxx xxxxxxxx olmetülide käigus alaealistele kannatanutele xxxxx xxxxxxxx ja xxxxx xxxxxxxx teipi suu ette nii, et kannatanutel oli raske hingata, nad ei saanud rääkida ning tundsid hirmu oma elu ja tervise pärast.

Kahtlustatavana ütlushi andnud xxxx xxxxx tunnistas end osaliselt süüdi ja selgitas, et tema ei ole lastele sinepit keele peale määrinud ega neile teipi suu peale pannud. xxxxx on ta vastu näppe andnud küll, kuid mitte tugevalt xxxxx hakkab siis alati nutma või isegi karjuma. Tema ei tajunud, et see võiks tegelikult lapsele haiget teha ning kasutas näppude löömist kasvatusliku meetmena. Samuti ei ole ta xxxxx jõuliselt voodisse visanud. Xxxxx suhtes ei ole ta kasutanud kunagi füüsilist jõudu ega poisile vastu näppe löönud, kuna ta on vanem laps ja saab sõnadest aru. Xxxx xxxxx lisab, et pärast 2024. aasta oktoobrikuu algust ei ela xxxxx lastega enam tema juures, vaid Keilas.

Xxxx xxxxx on varasemalt kriminaalkorras karistamata.

Prokurör, hinnanud tõendeid kogumis, leiab, et xxxx xxxxx pani toime teise inimese kehalise väärkohtlemise valu tekitamisega lähisuhtes ja korduvalt, mis on kvalifitseeritav kuriteona KarS § 121 lg 2 p 2, 3 järgi.

Siiski, prokurör, olles tutvunud kriminaalmenetluse materjalidega, analüüsinud kuriteo toimepanemise asjaolusid, kuriteo toimepanija isikut, tema käitumisviisi, süü suurust, kuriteo olulisust ja raskusastet, leiab, et antud juhul on võimalik ja põhjendatud kriminaalmenetluse lõpetamine KrMS § 202 alusel.

KrMS § 202 lg 1 kohaselt võib prokuratuur kahtlustatava või süüdistatava nõusolekul taotleda, et kohus kriminaalmenetluse lõpetaks, kui kriminaalmenetluse ese on teise astme kuritegu ja selles kahtlustatava või süüdistatava isiku süü ei ole suur ning ta on heastanud või asunud heastama

kuriteoga tekitatud kahju ja tasunud kriminaalmenetluse kulud või võtnud endale kohustuse tasuda kulud ning kui kriminaalmenetluse jätkamiseks puudub avalik menetlushuvi.

KrMS § 202 lg 7 kohaselt, kui kriminaalmenetluse esemeks on teise astme kuritegu, mille eest karistusseadustiku eriosa ei näe karistusena ette vangistuse alammäära või näeb karistusena ette ainult rahalise karistuse, võib KrMS § 202 lg 1 ja 2 sätestatud alusel kriminaalasja lõpetada prokuratuur.

KarS § 121 lg 2 p 2, 3 sätestatud kuriteo toimepanemise eest on ette nähtud rahaline karistus või kuni 5-aastane vangistus. KarS § 4 lg-st 3 tulenevalt on tegemist teise astme kuriteoga, kui karistusena on ette nähtud tähtajaline vangistus kuni viis aastat või rahaline karistus. Järelikult on käesoleval juhul kriminaalmenetluse esemeks teise astme kuritegu, mille eest karistusseadustiku eriosa ei näe karistusena ette vangistuse alammäära ja kriminaalmenetluse võib lõpetada prokuratuur.

Kahtlustatava süü ei ole suur. Süü suuruse hindamisel tuleb arvestada ka seda, et seadusandja ei ole sellise teo eest ette näinud vangistuse alammäära. Samuti tuleb arvestada, et kuriteoga kriminaalmenetluses hüvitatavat kahju ei tekitatud.

Kuriteoga hüvitatavat kahju ei tekitatud, kannatanud tsiviilhagi ei esitanud ja menetluskulusid ei tekkinud. Lisaks kahju hüvitamise ja menetluskulude hüvitamise kohustusele võidakse KrMS § 202 lg 7 alusel kriminaalmenetluse lõpetamisel kahtlustatavale panna lisakohustus KrMS § 202 lg 2 järgi.

Kriminaalmenetluse lõpetamise võimalikkuse üle otsustamisel tuleb arvestada ka asjaoluga, et lõpetamine ei ole võimalik, kui menetluse jätkamine on vajalik kas üld- või eripreventiivsest kaalutlusest.

Karistuse eripreventiivne eesmärk tähendab võimalust mõjutada süüdimõistetut moel, mis tagaks edaspidi tema hoidumise süütegude toimepanemisest. Eripreventiivsetest kaalutlustest lähtuvalt on avalik menetlushuvi olemas, kui kriminaalmenetluse lõpetamine ja teo toimepannud isiku karistamisest loobumine võib tingida tema poolt uute kuritegude toimepanemise. Seda hinnatakse lähtuvalt isiku varasemast karistusest, menetluse aluseks oleva teo toimepanemise asjaoludest ja teo iseloomust.

Üldpreventiivsest aspektist on avalik menetlushuvi olemas eelkõige siis, kui teo toimepanemise viis, valdkond, tagajärjed või samaliigiliste kuritegude suur arv ja ühiskonnaohtlikkus on sellised, et menetluse lõpetamine ja lisakohustuste määramine ei oleks kriminaalpoliitiliselt vastuvõetavad.

Riigikohtu otsuse nr 3-1-1-85-04 p 16 järgi on oportuniteediprintsiibiga antud prokuröridele kaalutusõigus, mille eesmärk hõlmab lisaks menetlusökonomikale ka proportsionaalsuse põhimõttest tuleneva vajaduse välistada kriminaalrepressiooni kohaldamine juhtudel, mil see oleks teo asjaolusid silmas pidades ilmselgelt ebamõeldukas. Avaliku menetlushuvi mõiste on mõeldud tagama muuhulgas seda, et karistust kohaldatakse üksnes siis, kui muudest vahenditest ei piisa ja just selle järele on tungiv vajadus.

Antud asjas puudub avalik menetlushuvi. Esiteks puudub eripreventiivne vajadus kahtlustatavat kriminaalkorras karistada, kuna puudub põhjus arvata, et karistamisest loobumine võib tingida uute süütegude toimepanemise xxxx xxxxx poolt. Kuigi isik on korduvalt toime pannud kehalise väärkohtlemise kannatanute suhtes, siis kahtlustatava hukkamõistetava käitumise kolle paikneb puudulikes käitumis- ja kasvatusoskustes. Sestap puudub alus arvata, et kriminaalkorras karistamine oleks sobiv meede isikut õiguskulele teele suunamiseks. Lisaks, käesoleval hetkel ei ela kahtlustatav enam alaealiste kannatanutega koos. Siiski, xxxx xxxxx endal on kaks alaealist last ja nende laste turvalisuse huvides tuleb arendada xxxx xxxxx vanemlikke oskusi.

Kahtlustatava kriminaalvastutusele võtmine ei ole põhjendatud üldpreventiivsetel eesmärkidel. Käesoleva kriminaalasja lõpetamine ei mõjuta negatiivselt ühiskonna usku õiguse kehtivusse, kuna menetlusosalised kuulati üle ning kahtlustatavale seati eripreventatiivse mõjuga kohustus. Riik on niisiis reageerinud isiku käitumisele operatiivselt ning üheselt mõistetavalt ja suunanud kahtlustatava õiguskuulekale teele tagasi. Seega ei sea käesolevas kriminaalasjas menetluse lõpetamine ohtu ühiskonna usku õiguse kehtivusse, vaid annab tunnistust õiglasest ja individuaalsest lähenemisest.

Karistusõiguslikud sanktsioonid peavad säilitama oma *ultima ratio* iseloomu ehk jääma isiku käitumise suunamisel riigi viimaseks vahendiks. Karistus kohaldatakse üksnes siis, kui selle järele on tungiv vajadus ning muudest meetmetest ei piisa. Käesoleval juhul on prokurör veendunud, et kriminaalkorras karistamise vajadus puudub.

Juhindudes KrMS § 202 ja 206, abiprokurör määras:

1. Lõpetada kriminaalasjas nr 24231753473 menetlus osaliselt, st xxxx xxxxx suhtes.
2. Kohustus:

Kohustada xxxx xxxxx võtma ühendust vägivallast loobumise tugiliini nõustajaga [xxxxxxxxxxxxxx](#); tl xxxxxxx ning osalema nõustamisel nõustaja määratud arv kordi.

Kohustuse tähtaeg: 30.07.2025

3. KrMS 4. peatükis loetletud tõkendite ja muude kriminaalmenetluse tagamise vahendite tühistamine: ei kohaldata.
4. Asitõendid või äravõetud või konfiskeerimisele kuuluvad objektid:
 - 1 DVD+R plaat xxxxx xxxxxx videoga toimiku tagakaanel;
 - 1 DVD+R plaat xxxxx xxxxxx ja xxxxxx xxxxx ülekuulamistega toimiku tagakaanel.
5. KrMS § 206 lõike 2¹ alusel teavitada kriminaalmenetluse lõpetamisest Eesti Kohtuekspertiisi Instituuti ja kustutada ABIS-st ja RSBR-st järgmised andmed: andmed säilitada.

Ees- ja perekonnanimi	Xxxx xxxxx		
Isikukood	xxxxxxxxxxx		
Biomeetria andmete võtmise kuupäev	DNA	Sõrmejäljed	Näokujutised
	11.10.2024		
Kriminaalasja nr, milles biomeetria hõivati	24231753473		

NB! Kustutatakse ainult märgitud kuupäeval ja asja raames hõivatud biomeetria.

6. Kriminaalmenetluse kulud: puuduvad.
7. Vastavalt KrMS § 206 lõikele 2 tuleb kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia viivitamata saata: kahtlustatava xxxx xxxxx ja Keila Linnavalitsuse laste heaolu spetsialisti Liina Kõiv e-posti aadressile liina.koiv@keila.ee.
8. Kannatanul on õigus vastavalt KrMS § 206 lõikele 3 tutvuda kriminaaltoimikuga kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia saamisest alates kümne päeva jooksul menetluse lõpetanud prokuratuuris. Kui füüsilisest isikust kannatanu ei valda eesti keelt, võib ta kümne päeva jooksul taotleda kriminaalmenetluse lõpetamise määruse sisust arusaamiseks selle teksti tõlkimist emakeelde või keelde, mida ta valdab.
9. Toimingus osaleb tõlk, kes on KrMS § 161 lõike 6 kohaselt kohustatud tõlkima kõik menetlustoimingusse puutuva täpselt ja täielikult ning hoidma saladuses talle tõlkimisel teatavaks saanud andmeid. Teda on hoiatatud, et oma ülesannetest alusetu keeldumise ja teadvalt valesti tõlkimise eest vastutab ta KarS §-de 318 ja 321 järgi.

Edasikaebamise kord

Vastavalt KrMS § 207 lõigetele 2 ja 3 võib kannatanu põhistatud kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia saamisest alates kümne päeva jooksul esitada kaebuse Riigiprokuratuurile, mille asukoht on Wismari 7, Tallinn 15188.

Annika Vanatoa
abiprokurör

Olen menetluse lõpetamise ja määratud kohustustega nõus. Mulle on selgitatud kohustuse mittetäitmise tagajärgi:

.....XXXX XXXXX